

11	JARDUERA ACTIVIDAD	ADIBIDEA MODELO
	garapena desarrollo	11.1

IKASTETXEAREN HIZKUNTZA PLANTEAMENDUA

HARREMANEN, KUDEAKETAREN ETA ANTOLAKETAREN EREMUA

↳ Hizkuntzen erabilerari buruzko irizpideak

Gure ikasleek euskaldun eleaniztunak izatera ailegatu daitezen nahi badugu, ikasleen eskolaz kanpoko hizkuntza-ingurunea nolakoa den ikusita, eskolak ziurtatu beharko die euskaraz jarduteko egoera asko, askotarikoak eta gero eta konplexuagoak. Horretarako eskolak euskararen erabilera naturala errazten duen ekosistema lagungarri bihurtuko dugu; hots, euskararen erabilera natural eta funtzionalerako gune esanguratsua izan dadin ahaleginduko gara.

Irakasleok ikasleekiko harremanetan euskaraz arituko gara, gelan (gaztelaniaz eta ingelesez ematen diren jakintza arloetako irakas-jardueretan izan ezik) zein gelaz kanpo. Halaber, irakasle on arteko harremanak euskaraz garatuko ditugu, lan kontuetakoak zein bestelakoak, baita langile ez-irakasleekin eta euskaraz ulertzen duten familiekin ere.

Erabiltzaile aktibo eta erabileraren eredu ez ezik, erabilera-eragilearen rola ere jokatu dugu.

↳ Lankidetzaren harremanak

Herriko erakundeekin eta eragileekin elkarlanean arituko gara; gure ikasleek, eskolaz kanpo ere, euskaraz jarduteko aukera ugari eta askotarikoak izan ditzaten. Izan ere, jakin badakigu gurea bezalako hizkuntza-ingurunetan bizi diren gazteen hizkuntza-gaitasunean eta hizkuntza-erabileran zenbateko eragina duen aisialdi antolatuko jardueren hizkuntzak. Haur eta gazteei eskaintzen zaizkien aisialdi-zerbitzuak (liburutegia-mEDIATEKA, haurtxokoa, gaztelekua, astialdi-taldeak...), jarduera iraunkorrak (kirola, tailerrak...) eta ekitaldiak (proiektzioak, ikuskizunak...) euskaraz izan daitezten eragingo dugu jarduera horien antolatzaileengan. Jarduera horiek euskaraz eskaini ez ezik, euskararen erabilerarako abaguneak ere izan daitezten; jarduerak gidatzeaz arduratzen diren profesionalen sentsibilizazio eta prestakuntza bereziki garrantzitsua da. Profesional horiek hizkuntza-dinamizatzaile izateko behar duten prestakuntza jaso dezaten eskatuko diegu udal-zerbitzuei.

Ikasleek herrian sortzen diren erabilera-aukerak baliatu ditzaten, sentsibilizazio-lanak egingo ditugu ikasleekin beraiekin eta beren familiekin, eta, hala, jarduera horiek euskaraz garatzeak haien hizkuntza-prestakuntzan eta -sozializazioan duen garrantzia konpartituko dute.

ESPARRU DIDAKTIKO METODOLOGIKOA. HIZKUNTZAK NOLA IKAS-IRAKASTEN DITUGU?

↳ Hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna garatzeko printzipio pedagogikoak

Hizkuntzen plangintza orokorra:

Euskara izango da ikasgai eta ikasbide, maila eta kurtso guztietan. Murgiltze-programen prozedurak eta estrategiak baliatuko ditugu euskara H2 dutenekin, eta mantentze-programarenak H1 dutenekin. Gainera, komunikazio-hizkuntza izango da ikasleekiko harremanetan eta haiei dagozkien jardueretan.

11	JARDUERA ACTIVIDAD	ADIBIDEA MODELO
	garapena desarrollo	11.1

Gaztelania: ikasgai izango da LHko 3. mailatik aurrera. Gainera, HHn eta LMHko lehen zikloan, gaztelaniazko komunikazio-gaitasuna garatzeko lan pertsonalizatua (LP) egingo da behar duten ikasleekin.

Ingelesa: ikasgai izango da HH 4u.-tik aurrera. Ikasbide ere izango da LHko 5 eta 6. mailetan, Arte Hezkuntza emateko, eta DBHko 3. eta 4.etan Gizarte Zientziak emateko. Gela barruko komunikazio-hizkuntza ere izango da ikas-irakaskuntza jarduera horietan.

Frantsesa: hautazko (H) ikasgaia izango da, DBHn.

Gure ikasleen bestelako H1ak: presentzia izango dute ikastetxeko hizkuntza-paisaian eta ekitaldi nagusietan. Gainera, gelako zenbait jardueratan ere tokia egingo zaie.

ETAPA/ Kurtsoa		EUSKARA	GAZTELANIA	INGELESA	FRANTSESA
HAUR HEZKUNTZA 25 saio	2 u	Era globalizatuan	LP		
	3 u	Era globalizatuan	LP		
	4 u	Era globalizatuan	LP	2 saio	
	5 u	Era globalizatuan	LP	2 saio	
LEHEN MAILAKO HEZKUNTZA 25 saio	1	Era globalizatuan	LP	2 saio	
	2	Era globalizatuan	LP	2 saio	
	3	4 saio	4 saio	3 saio	
	4	4 saio	4 saio	3 saio	
	5	4 saio	4 saio	4 saio (2 + 2)	
	6	4 saio	4 saio	4 saio (2 + 2)	
DERRIGORREZKO BIGARREN HEZKUNTZA 30 saio	1	4 saio	4 saio	4 saio	H (2 saio)
	2	4 saio	4 saio	4 saio	H (2 saio)
	3	4 saio	4 saio	6 saio (3 + 3)	H (2 saio)
	4	4 saio	4 saio	6 saio (3 + 3)	H (2 saio)

Ikasleak taldekatzeko irizpideak

Ikasle-taldeak eratzeko orduan, zenbait irizpide baliatzen ditugu: ikasleen familia-hizkuntza edo H1, neska-mutilen kopurua orekatua izatea, baita ikasle etorri berriena edo berriazko hezkuntza-laguntza behar duten ikasleena ere, maila berean neba-arrebaren bat izatea...

Taldeak eratzeko baliatzen ditugun hizkuntza-irizpideek hau bilatzen dute: ikasle guztiei beren ezaugarri eta beharrezanetara egokitutako hezkuntza- eta hizkuntza-erantzuna ematea. Eta, honela:

- Input egokitua jasotzeko eta outputa emateko aukera aproposak eskaintzea, bai euskara H2 duten ikasleei, baita H1 dutenei ere.
- Euskara H2 duten ikasleei H1 dutenekin interakzioan euskaraz jarduteko aukera nahikoa ziurtatzea. Interakzio hori komunikazio-gaitasunaren garapenean lagungarri suertatuko zaielakoan.

11	JARDUERA ACTIVIDAD	ADIBIDEA MODELO
	garapena desarrollo	11.1

- Haien arteko interakzio hori euskaraz eman dadin baldintzarik egokienak sortzea. Lkasle guztiek ikus dezaten ikastetxea euskararen erabilera naturalerako gune esanguratsu gisa; eta, honela, euskara H1 duten ikasleek euskaraz aritzeari eutsi diezaioten, hori da kodea alda ez dezaten, eta euskara H2 dutenek, berriz, euskaraz aritzera animatzeko segurtasuna eta motibazioa sentitu dezaten.

Haur Hezkuntzan taldeak eratzeko orduan familia-hizkuntza da baliatzen dugun irizpide nagusietako bat. Hala, bi talde mota ditugu: “murgiltze” eta “mantentze” taldeak. Matrikulatze-garaian, familia guztiek jasotzen dute informazioa taldeak eratzeko moduz eta horrela jokatzeko arrazoiak. Lehen Hezkuntzako 3. mailan talde berriak eratzen ditugu, eta orduan ikasleen familia-hizkuntza ez dugu aintzat hartzen.

Haur Hezkuntza eta LMHko lehenengo zikloan zehar “murgiltze” eta “mantentze” taldeen arteko harremana zaindu egiten dugu: maiz elkartzen dira, haien arteko hizkuntza-interakzioa aberasteko eta gizarte-integrazioa indartzeko.

Ikasleen hizkuntza-aniztasunari begira, nola erantzun?

Gure hezkuntza-sisteman sartu berri diren ikasleak:

Maila guztietan, ikasle hauek ikastetxera ailegatzean, ebaluatzen dugu haien hizkuntza-gaitasuna (eskolako hizkuntza guztietan). Eta emaitzen arabera, duten mailari egokitutako “harrera-plana” diseinatu eta garatzen dugu, beren eskolaldia ondo garatzeko beharko duten hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna garatzeari begira.

Familiekiko ikasturte hasierako bileretan (bi HHn eta LMHn: bat zuzendaritza-taldearekin eta bestea tutorearekin), familia guztiek eman nahi diegun informazioa ulertzen dutela ziurtatze aldera, zenbait hizkuntza erabiltzen ditugu: euskara, gaztelania eta, beharrezkoa denean, ingelesa eta frantsesa era bai. Gainera, oinarriko informazioa emateko baditugu testu idatziak ikasleen familien artean ohikoen diren beste hizkuntzetan.

HPBekiko ikasleak, beren ikastaldeko curriculuma erreferentziatzen dutenak :

HHn eta LMHko lehen zikloan HPBak dituen ikasleak euskaraz jasoko du berriazko laguntza. Bere zailtasunen jatorria H1ean duen garapen mugatuan dagoela antzemanaz gero, era pertsonalizatuan landuko da H1eko hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna.

LMHko 3. mailatik aurrera eta DBHn HPBak dituzten ikasleek gehienbat euskaraz jasoko dute laguntza. Gaztelania eta Ingelesa arloak ere indartu egingo dira beharrezkoa bada.

HPBekiko ikasleak, norbanakoari egokitutako curriculuma erreferentziatzen dutenak:

LMN eta DBHn Norbanako Curriculum Egokitzapena duten ikasleek euskaraz jasoko dituzte laguntzak. Haien programazioetan, Gaztelania edota Ingelesa arloak egokitu egin behar direla erabakiz gero, hizkuntza horietan erabiliko horretarako laguntzetan.

Hizkuntzekiko eta hiztunekiko jarrera baikorrak garatzeari begirako erabakiak

Hizkuntza-gaitasun eleaniztuna ez ezik, gaitasun hori testuinguru eta egoera eleaniztunetan kudeatzeko trebetasuna garatu nahi dugu; egoera horietan hizkuntza-hauturik egokiena zein den erabakitzeko gai izan daitezen, hizkuntza-minorizazio egoeretan ohikoak diren inertzietara makurtu gabe.

11	JARDUERA ACTIVIDAD	ADIBIDEA MODELO
	garapena desarrollo	11.1

Gazteak hautu kontzientea egiteko eta erabaki adostuak hartzeko gai izan daitezten nahi dugu; hots, hizkuntza-jokabide enpatiko, asertibo eta proaktiboak izateko gai izan daitezten, eta hizkuntza-elkarbizitza ekitatez eta gizalegez heldu diezaioten. Horretarako behar duten prestakuntza eta trebakuntza eskaini behar diegula uste dugu.

Horri begira, arloetan (hizkuntzetan, gizarte-zientzietan, tutoretzan...) landuko ditugun gaitasunak eta edukiak jasoko ditugu Ikastetxeko Curriculum Proiektuan.

Hizkuntza-gaitasuna arlo ez linguistikoetan

Arlo guztietan hitz egiteak, entzuteak, irakurtzeak, idazteak eta interakzioan jarduteak lagundu egiten du hizkuntza-komunikaziorako gaitasunaren gaitasuna garatzen ez ezik, arloko berariazko gaitasunak garatzen zein edukiak eta helburuak lortzen ere.

Gainera, argi dugu, jakintza-arlo bakoitzak ditu berariazko hizkuntza-alderdiak: testu-genero bereziak, hizkuntza-baliabide espezifikoak... Ikasleek horiek ere menderatu beharko dituzte komunikazio-gaitasun luze-zabala garatzeko. Eta alderdi horiek arlotik bertatik baino ezin dira modu esanguratsuan landu eta garatu. Horregatik arloetan “programazio bikoitza” deiturikoa baliatuko dugu, non arloari berez dagozkion gaitasun, helburu eta edukien lanketari ez ezik, berariazko hizkuntza-alderdien lanketari ere erreparatzen baitzaio.

Irakasle on prestakuntza

Hizkuntza Proiektu honetan erabakitakoa aurrera ateratzen joateko, irakasle on eta gainerako profesionalen hizkuntza-prestakuntzan sakontzen jarraitu behar dugu. Prestakuntzaren ikuspegi indibiduala gaingitu, eta irakasle on eta gainerako profesionalen hizkuntza-prestakuntza plana garatzen joango gara. Plan hori ikastetxearen prestakuntza-proiektuaren barnean txertatu eta Hobekuntza Planarekin lotuko dugu).

Ikastetxearen hizkuntza-prestakuntza planak hainbat ardatz edo langai izango ditu:

- Profesionalen hizkuntza-gaitasuna eta -kalitatea.
- Komunikazio-trebetasunen lana, edozein arlotan, hobetzeko prestakuntza didaktiko-metodologikoa.
- Ikas-jardueretan komunikazio-egoerak sortu, kudeatu eta dinamizatu ahal izateko trebakuntza.
- Hizkuntza-jarrera eta -jokabide enpatikoak, asertiboak eta proaktiboak ikasleekin landu ahal izateko trebakuntza.
- Ikasleengan gaitasunaren kontzientzia landu eta ikasprozesuaren autoerregulazioa sustatu ahal izateko prestakuntza.